

ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Η ΑΘΗΝΑ ΠΡΟ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

Τὸ ταξίδι στὴν ὑπόδουλη Ἑλλάδα τοῦ ἄγγλου περιηγητοῦ Ταίρνερ. Ἡ τρεῖς ἀδελφές Μακρῆ. Ἡ φτώχεια τους καὶ ἡ κατάντια τους. Ἡ ἀγαπημένη τοῦ Μπαύρον. Ἡ ἐπίσκεψις στὴν Ἀκρόπολι. Ἡ λεηλασία τῶν ἀρχαιοτήτων ἀπ' τοὺς ξένους. Τὸ σχολεῖο τῶν Φιλομάων. Στὸ ἀρχοντιλῆκι τοῦ Βαεβόδα. Τὸ φτωχικὸ γεῦμα δὺὸ Ἑλλήνων, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

νά. Καὶ αὐτὸ ἀκριβῶς εἶνε τὸ μεγαλύτερο ἐλάττωμά τους, γιατί ἔτσι, μὴ μποροῦντες νὰ συνεννοηθοῦν μετ' αὐτοὺς, περιορίζονταν νὰ γράφουν ὅτι τοὺς διηγούτο μερικὸι γραμματισμένοι τοῦ τόπου.

Ὁ Ταίρνερ ὅμως, πρὶν περιηγηθεῖ τὴν Ἑλλάδα, φρόντισε νὰ μάθῃ τὰ Ἑλληνικά. Τὸ πρῶμα δὲν ἦταν καὶ πολὺ δύσκολο, γιατί τὴν ἐποχὴ ἐκεῖνὴ ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα κυριαρχοῦσε στὴν Κωνσταντινούπολι, ὅπου ἵπηρετοῦσε. Ἀφοῦ λοιπὸν ἔμαθε τὰ Ἑλληνικά, κατέβηκε στὴν Ἑλλάδα, τὴν περιηγήθηκε καὶ τὴ γνώρισε ἀληθινά. Μποροῦσε καὶ κοινώνησε ἀπ' εὐθείας μετ' αὐτοὺς κατοικοῦν κ' ἔτσι κατάλαβε τὴν πραγματικὴ ψυχολογία τοῦ ὑποδούλου Ἑλλήνου.

Τὸ τρίτομο λοιπὸν ἔργο του, στὸ ὁποῖο διηγεῖται τὶς ταξιδιωτικὰς ἐντυπώσεις του, ἀποτελεῖ ἀληθινὸ θησαυρὸ πληροφοριῶν καὶ εἶνε ἀπαραίτητο γι' αὐτοὺς ποὺ θέλουν ν' ἀσχοληθοῦν μετ' τὴν ἱστορίαν τοῦ τόπου μας τῆς περιόδου ἐκείνης, ἢ ὁποῖα περιμένει ἀκόμα τὸν συγγραφέα τῆς.

***

Ὁ ἄγγλος διπλωμάτης ἔφτασε στὰς Ἀθήνας στὶς 15 Μαΐου 1813. Ἡ εἰσοδὸς του ἔγινε μετ' ἀνάτη τιμῆ. Ἀσφαλῶς οἱ κάτοικοι τῶν Ἀθηνῶν θὰ εἶχαν πληροφορηθεῖ ποῶς ἦταν, γιατί τὸν ὑποδέχθηκαν μ' ἐξαιρετικὴ εὐγένεια κ' ὅπου κ' ἂν πῆγαινε, τὸν χαίροτοσαν φιλικώτατα μετ' τὴ φράσι:

— Καλῶς ὄριζετε, ἐφέντη! ὅπως γράφει Ἑλληνικά ὁ ἴδιος στὸ βιβλίον του.

Ὁ πρόξενος τῆς Ἀγγλίας τοῦ εἶχε ἐτοιμάσει κατ'ἀντικείμενον στὸ σπίτι τοῦ Βιτάλη, ὅπου ὁ Ταίρνερ βοήθη ἀρκετὰ κομφορτ καὶ πολλὴ περιποίηση. Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ τὸν ἐνθουσίασε περισσότερο, ἦταν ἡ θεὰ τοῦ Θησείου, τὸ ὁποῖο βρισκόταν μπροστὰ στὸ παρὰδουλό του.

«Μετὰ τὴν ἀφιξί μου, γράφει, ἐπὶ ἡμέρας νὰ ἐπισκεφθῶ τὶς «τρεῖς Χάριτες» τῶν Ἀθηνῶν, δηλαδή τὶς «Κονσολίνες» (ἢ ὁποῖες ὀνομάζοντο ἔτσι γιατί ὁ πατέρας των ἦταν ἄλλοτε πρόξενος τῆς Ἀγγλίας στὰς Ἀθήνας), τὴ Μαριάννα, τὴν Τερέζα καὶ τὴν Κατερίκω Μακρῆ. Ἡ δὺὸ μεγαλύτερες ἦσαν καλοφτιαγμένες, ἀλλὰ ἡ μικρότερη, ἡ Τερέζα, ἦταν ὠραιότατη. Αὐτὴ εἶνε ἡ «Ζωὴ μου σὲ ἀγαπῶ» τοῦ λόρδου Μπαύρον.

» Θεωρεῖται ἕνα εἶδος

καθῆκοντος γιὰ κάθε ἄγγλο περιηγητῆ, νὰ ἐρωτηθεῖ μὴ ἀπὸ τὶς ἀδελφές αὐτές. Ἡ μεγαλύτερη μιλάει λίγα ἰταλικά καὶ καταλαβαίνει κάπως τ' ἀγγλικά. Εἶνε ἐξαιρετικῶς φτωχὴς, συντηροῦνται δὲ φτιάχνοντας ἐργόχειρα».

Αὐτὰ τὰ θλιβερὰ λόγια γράφει ὁ ἄγγλος περιηγητῆς γιὰ τὶς τρεῖς θυγατέρες τοῦ πρόην προξένου τῆς Ἀγγλίας Μακρῆ, ἡ νεώτερη ἀπὸ τὶς ὅποιες, ἡ Τερέζα, ἐπέπνευσε, ὡς γνωστὸν, ἕνα περαστικὸ ἔρωτα στὸν Βύρωνα καὶ τὸν ἔκανε νὰ τὴν ἀπαθανάτισσῃ στὸ περίφημο ποιῆμα τοῦ μετ' τὸν τίτλο «Ζωὴ μου, κ' ἀγαπῶ».

***

Ἐπειτα ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ αὐτῆ στὶς Κονσολίνες, ὁ Ταίρνερ ἀνέβηκε στὸν ἱερὸ λόφο γιὰ νὰ θαυμάσῃ τὰ μνημεῖα τῆς Ἀκροπόλεως. Σὰν ἄγγλος, φυσικά, προσπαθεῖ νὰ δικαιολογήσῃ τὸν Ἑλῆν, ὁ ὁποῖος ἔκλεψε τὰ ἀριστουργήματα τοῦ Παρθενῶντος. Καὶ βρῖσκει μὴ δικαιολογία ποῦ, ὁμολογουμένως, δὲν μπορεῖ νὰ σταθῇ. Εἶνε ἐν τούτοις ἡ μὴν δικαιολογία, ποὺ ἀκόμη καὶ σήμερα προβάλλουν σχετικῶς οἱ ἄγγλοι. Τελευταία μάλιστα γράφει καὶ τὸ πνεῦμα αὐτὸ ἕνα σοφὸ ἄρθρον στὴν Ἀγγλία. Γράφει λοιπὸν ὁ Ταίρνερ ὅτι ὁ Ἑλῆν ἔκανε καλὰ παίρνοντας τὰ ἀθάνατα αὐτὰ ἔργα, γιατί ἔτσι τὰ ἔσωσε, ἐνῶ ἂν ἔμεναν ἐδῶ, διέτρεχαν τὸν κίνδυνον νὰ καταστραφοῦν ἀπὸ τοὺς Τούρκους.

Ἀλλὰ τὰ γεγονότα καὶ ἡ ἱστορία διαφεύδουν τόσο τὸν Ταίρνερ, ὅσο καὶ τοὺς ἄλλους ἄγγλους ποὺ παραδέχονται τὴν ἀποτίμω. Γιατὶ οἱ Τούρκοι, πρὶν νὰ τὸ ὁμολογήσουν, δὲν κατέστρεφαν τὰ ἀρχαῖα μνημεῖα. Πολλὴ περισσότερη καταστροφὴ καὶ διαρπαγὴ ἵεστησαν ἀπὸ τοὺς ξένους περιηγητὰς, οἱ ὁποῖοι φεύγοντας ἀπ' τὴν Ἑλλάδα ἔπαρναν μαζί τους ὅσα περισσότερα ἀρχαῖα μπορούσαν, καὶ ἀπὸ τοὺς ντόπιους κατοίκους, οἱ ὁποῖοι κατέστρεφαν τὰ μνημεῖα ἢ νὰ χτίσουν σπίτια μετ' ὁλοκλήρου, ἢ γιὰ νὰ κατασκευάσουν ἀσβεστο. Αὐτὴ εἶνε ἡ ἀλήθεια.

Μετὰ τὴν Ἀκρόπολι, ὁ Ταίρνερ ἐπισκέφθη τὸ «Σχολεῖον τῶν Φιλομάων», τὸ περίφημον αὐτὸ ἐκπαιδευτικὸ κέντρο, στὸ ὁποῖο, μαζί μετ' τὰ γράμματα, ἐκκαλλιεργεῖτο μέσῃ στὴν ἀρχὴ τῶν Ἑλληνοπαίδων ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν πατρίδα καὶ ὁ πόθος γιὰ τὴν ἐλευθερία.

«Σήμερα τὸ πρωὶ — γράφει ὁ ἄγγλος περιηγητῆς — ἐπισκέφθηκα τὸ Σχολεῖον τῶν Φιλομάων καὶ γίνθηκα συνδρομητῆς του. Μὰ κ' ὅλοι σχεδὸν οἱ ἄγγλοι περιηγητὰι ποὺ ἐπισκέφθησαν τὰς Ἀθήνας, ἔχουν γίνῃ συνδρομητὰι του.

» Ὅταν ἡ πριγκίπισσα τῆς Οὐαλλίας ἐπισκέφθηκε ἀργότερα τὰς Ἀθήνας, στὸ 1816, δέχθηκε νὰ τεθῆ τὸ Σχολεῖον ὑπὸ τὴν προστασία τῆς.

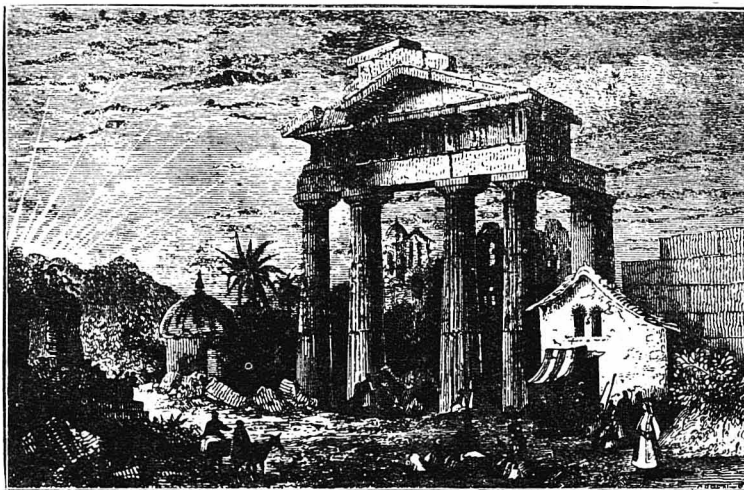
» Βρῖσκειται ἐγκατεστημένον σὲ δὺὸ πολὺ καλὰ δωμάτια. Ἡ μικρὴ συλλογὴ τῶν βιβλίων του, τὰ ὁποῖα προσέφεραν διάφοροι φιλόμοισοι, καὶ ὁ Ἑλλῆν δάσκαλός του, ὁ ὁποῖος εἶνε πολὺ μορφωμένος σὰ ἑλληνικά, ὑπόσχονται πολλὰ γιὰ τὸ μέλλον.

» Ἐχουν ἐπίσης ἕνα Μουσεῖον, στὸ ὁποῖο τοποθετοῦνται ἡ ἀρχαιότητες ποὺ βρῖσκονται ἀπὸ ἄγγλους περιηγητὰς καὶ ἡ ὁποῖες ἔξ ἀτίας τοῦ μεγάλου τους ὄγκου δὲν εἶνε ἔυκολο νὰ μεταφερθοῦν στὴν Ἀγγλία ἀπ' αὐτοὺς».

Ἡ τελευταία αὐτῆ παραγράφος εἶνε χαρακτηριστικὴ. Ἐν πρώτοις

δείχνει ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Τούρκοι κυρίαρχοι τῶν δὲν κατέστρεφαν τὶς ἀρχαιότητες, ὅσες δὲν τοὺς ἔκλεβαν οἱ περιηγητὰι, ἀλλὰ τὶς τοποθετοῦσαν σὲ Μουσεῖον. Καὶ δεύτερον, δείχνει τὴν ἀρχαιολογικὴν τῶν ξένων, ποὺ μόνον ὅσα δὲν μπορούσαν νὰ κοινώνησαν ἐξ ἀτίας τοῦ μεγάλου βάρους των... μὴς χάριζαν!

«Τὴν 1 μ.μ. — συνέχισε ὁ Ταίρνερ — ἐπήγαμε νὰ προγευματίσουμε σοῦ κ. Ντ., ὁ ὁποῖος ἔχει τὸ ὠραιότερον σπίτι στὰς Ἀθήνας, ἀκριβῶς κάτω ἀπὸ τὴν Ἀκρόπολι, πρὸς βορρᾶν, μετ' ἡμετερικὴν θεὰ. Μετὰ τὸ πρόγευμα, ὁ οἰκοδεσπότης μᾶς εἰδείξε τὶς ζωγραφίες του, ἡ ὁποῖες ἐλάττωσαν νὰ δημοσιευθοῦν μὴ ἡμέρα, γιατί περιλαμβάνουν τὶς καλύτερες καὶ ὠραιότερες ἀ-

Η ΠΑΛΙΑ ΑΘΗΝΑ. — Ἀρχαῖα εἰρήνια.

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΜΑΣ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΤΟΥ Κ. ΦΑΝΗ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΣΟΛΩΜΟΥ

Β'.

(Ανέκδοτα, στιγμές, επεισόδια)

Ο σατυρικό πνεύμα του Σολωμού ποτέ δεν έπαυε να παράγει νέα δηκτικά επιγράμματα. Και στην ωριμότερη ηλικία του, ή σίτηρα τον απασχολούσε στα σοβαρά. Με τον Μουστοξύδη, τον γνωστό ιστορικό της Κέρκυρας, τον συνέδεε μακριά και στενή φιλία από την Ιταλία. Στο Μουστοξύδη ο Σολωμός χροστουσε πολλά. Απτός τον σύστησε στο Μόντι και τον έματσε στο περίφημο φιλολογικό σαιόνι του στο Μιλάνο, όπου γνωρίστηκε με τους περισσότερους τότε ποιητές και λογίους της Ιταλίας. Εγγονοιώντας ο ποιητής, όταν πέρασε απ' την Κέρκυρα στα 1828, βάφτισε ένα παιδί του Μουστοξύδη. Δυστυχώς ή φιλία αυτή δεν διήρκεσε πολύ. 'Ο Μουστοξύδης ήταν δύστροπος και κακεντρέχης. 'Ο Σολωμός έλευθέριος και περιγελαστής. Σε λίγο τα χάλασαν. Και τότε ο Σολωμός έγραψεν ένα φοβερό σατυρικό επιγράμμα γιά τον Μουστοξύδη και τη γυναίκα του, πού δεν τολμούμε καν να το παραθέσουμε. "Όταν όμως ο Μουστοξύδης τύπωσε τον «Βίο του Αίσώπου» πού τόσο εξιτηρήθηκε στην Ειρώπη, ο ποιητής ένθουσιάζτηκε και τον όνόμασε «άνθροδωξη κάθε σοφίας»..

'Ο Σολωμός άνεγνώρισε εύθως άμέσως τó σατυρικό δαιμόνιο τού Λασκαράτου και πολλές φορές τον καλούσε σπίτι του, γιά να τó διαβάσει τούς σατυρικούς στίχους του. 'Η «Βιογραφία» τού Λασκαράτου, πού τυπώθηκε στα 1833, πρωτοδιαβάστηκε στο σπίτι τού Σολωμού. Μάλιστα ο ποιητής διαόρθωσε και πολλούς στίχους της. 'Ο Σολωμός σ' όλη του τη ζωή παρακολούθησε τόν Λασκαράτο και τη φιλελεύθερη στάσι του. "Όταν μάλιστα ξημάδε πως ο Λασκαράτος, σατυρίζοντας μερικώς αντιπάλου τον στην Κεφαλληνία, μετέβαλε τó γνωστό τετράστιχο τού 'Υμνου:

Ω τρακόσιοι, σηκω- τὰ παιδιά σας θέλει ι-
(θείτε) (θήτε)
και ξανάθετε σε μās, πόσο μοιάζουμε με σās.

Στό σατυρικό παρώδημα:

Ω τρακόσιοι, σηκω- τούς χαμάληδες να δη-
(θείτε) (θείτε)
και ξανάθετε σε μās, πόσο άτιμασαν εσās !
'Ο Σολωμός ξέσπασε στα γέλια...

***

'Εναντίον τών καθαρευουσιάνων και τών αρχαιστών ο Σολωμός έτρεφε πραγματικόν πάθος. "Όσο μάλιστα έβλεπε, πως ή καθαρεύουσα κατακούσε έδαφος και πως ή δημοτική παραμειλείτο, τόσο τó πάθος τον δυνάμωνε. Προσέτατο τότε στην Κέρκυρα τών αρχαιστών ο Οικονομίδης, διάσημος έλληνιστής. 'Ο Σολωμός διέκρινε σ' αυτόν τόν αντιπροσωπευτικότερο τύπο τού Σοφολογιώτατου και τόν σατύρισε στο «Διάλογο». 'Ο Οικονομίδης ήταν τύπος αγαθός, περπατούσε σιγά κι' ελεγε ύφος εμβριθές... "Έδινε δε και ιδιωτικά μαθήματα σ' όλους σχεδόν τούς νέους της εποχής τον άντι μεγάλων διδάκτρων. 'Ο Σολωμός τόν ελεγε στο στομάχι. Μιά μέρα, ενώ περπατούσε στη Σπιανάδα, να κι' ο Οικονομίδης, με τó ίδιο πάντα ύφος. 'Ο ποιητής δεν βάσταξε. Μόλις τόν είδε, τόν περι-

πόηεις τών 'Αθηνών».

'Υποθέτουμε ότι έδω ο Ταίφνερ μιλάει γιά τόν Ξωγράφο Λουδοβίκο Ντυτραί, ο όποιος έμεινε πολόν καιρό στες 'Αθήνας κι' έδημοσίευσε άργότερα ένα θαυμάσιο λεύκωμα με άθηναικές εικόνες του.

Τήν άλλη μέρα ο Ταίφνερ έποικεφθήκε τόν Βοεβόδα, τόν όποιο βρήκε μέσα «εις αξιοπρεπές δωμάτιο μαζύ με μερικους 'Ελληνας, οι όποιοι δουλικώς γελούσαν με τὰ χυδαία άστεία του». 'Αφού έμεινε λίγο εκεί ο 'Αγγλος, έφρνε κηδησιασμένος γιά τη χυδαίότητα τών τρόπων και τού έξωτερικού τού Βοεβόδα.

Κατά τήν επίσκεψή του στον Κολονό, βρήκε δυό 'Ελληνας πού έτρωγαν πάνω στα έρειπια λιτότατα, φρούα, κρεμμύδι και τυρί, «τό όποιο έμοιαζε μάλλον με σαπώνι άσπρο και ήταν άμυρο». Οι δυό 'Ελληνες έν τούτους τόν παρακάλεσαν να λάβη μέρος στο φτωχικό τους γεύμα. Και ο Ταίφνερ βρόικε ειχαίρια να τόνισι ότι ή έλληνική φιλοξενία ελεγε άρετή πού ποτέ δεν έγκατέλεψε τόν λαό μας. Προσθέτει δε ότι δοκίμασε πρόδημα τó γεύμα τών δυό 'Ελλήνων.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΙΡΟΦΥΛΑΣ

λουσε με την έξης καυστική φράσι:

— «Καθηγητή, πού παίρνεις τὰ τάλλαρα σάν άμμο, και βάνεις άμμο στα μυαλά τών παιδιών!...».

'Ο Οικονομίδης προχώρησε, χωρίς να μιλήσει. "Έξερσε πόσον εύξαιπος ήταν ο ποιητής σ' όρισμένες στιγμές του. 'Αλλά ο Σολωμός εξεμίμη... Λέγεται πως τó κατάφερε και μερικώς διατρέλλειε στο κεφάλι. Ελεγε όμως κάποιου διηρο. Ελεγε μάθει πού ο Οικονομίδης διέδιδε πίσω του πως είνε «χαριτωμένος τρελλός». Τόν συνέλαβε μάλιστα κάποτε να κλείνει τó μάτι πός έναν άλλο καθηγητή, ενώ περιδιάβαζε στην πλατεία...

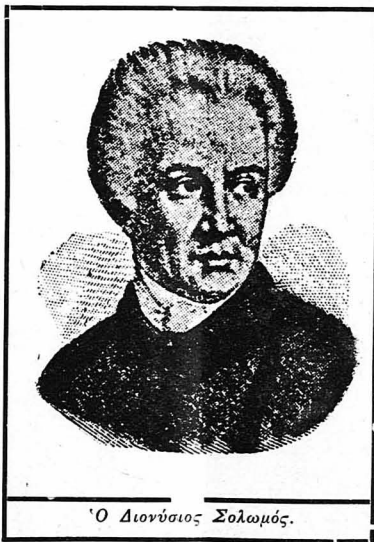
***

'Επίσης ο Σολωμός έδημιούργησε ένα κομμάτιο επεισόδιο και στον καθηγητή τού Ρωμαϊκού Δικαίου στην 'Ιόνια 'Ακαδημία. Γιός. 'Ο Γιός ήταν πολν άσχημος και φαίνεται πως πείραξε τόν Σολωμό. Στις ιδιωτικές συνθέσεις του δεν έπαυε να τόν κακολογή και να τόν εφρονεύεται. 'Αλλά ο Σολωμός δεν χωράτετε προκειμένου γιά τέτοιες υποθέσεις. 'Η Σάβτρα έστρωσε μέσα του μ' όλο τόν φαρμακερό λό της. "Ένα λοιπόν απόβραδο πηγαίνει στην 'Ακαδημία, κι' ενώ οι μαθητά σχολούσαν, τούς άπήγγειλε τó εξής τετράστιχο γιά τόν Γιός:

Τής Μαιμούς ο τριόπαππος "Όλοι με μās φωνάζετε
μαντέψετε είνε ποιός; "Όλοι με μās φωνάζετε
δ όδοκτωρ είνε Γιός...

Οι μαθητά άρχισαν άμέσως να τραγουδούν τó τετράστιχο αυτό. Σε λίγο φάνηκε κι' ο Γιός σταθεβαίνοντας τó σκαλιά της 'Ακαδημίας. Οι μαθητά σάπασαν γιά λίγο, μα μόλις ο Γιός άπομακροθήθηκε, πήγαν ξοπίσω του και σιγοτραγουδούσαν τó κομμάτι τετράστιχο. 'Από μακριά ο Σολωμός παρακολούθησε τη σκηνή, σιωπηλός και σοβαρός, γαντοφορεμένος, κατά τη συνήθειά του, και φορώντας τó ψηλό του καπέλλο, πού καθημερινώς σιδερώνε.

***

'Ο Διονύσιος Σολωμός.

"Όταν ήταν ο Σολωμός στην Κέρκυρα, όλοι ήθελαν να τόν γνωρίσουν και ναόουν σχέσεις μαζί του. 'Η δόξα του, ή εγγενειακά όμιλία του, τó ντύσιμό του κι' όλα του γενιώς παρακλούσαν έντύποσι και σχόλια. 'Ιδίως οι 'Αγγλοι ήσαν ξετρελλαμένοι μαζί του. Τόν καλούσαν στα σπίτια τους και περνούσαν αληθινάτες βραδιές. 'Ως κι' αυτοί οι 'Αρμυσταί, πού δεν έδέχοντο σχεδόν κανένα στο παλάτι τους, είχαν έπιτροφέρει στο Σολωμό να μπαινι ελεύθερα, όποιαδήποτε στιγμή ήθελε. "Αν κι' έδειχνε όμως τóση συγκατάβασι στους ξένους, τούς διούσε μας τούς κρατούσε σ' άποστασι. Δεν ήθελε να τόν ενοχλούν. Συνήθως τó δελιόν περιδιάβαζε μέσα στο παλάτι φροούο και κάτω από τó περιστέλιο τού ναού τού 'Αγίου Γεωργίου, απ' όπου ή θέα άπλώνεται μαγευτικά.

'Εκεί λοιπόν, ένα απόβραδο, βλέπει έναν άγνωστό του Κερκυραίο, συνοδευόμενο από κάποιον 'Αγγλο, να τόν πλησιάζει. 'Ο άγνωστος τόν χαιρετάει κι' εύθως συσταίνει τó Σολωμό στον 'Αγγλο, πούε μεγάλη έπιθυμία να γνωρίσει ένα τόσο έξαιρετικό πρόσωπο. 'Ο ποιητής μ' εύγενεια δέχεται τόν 'Αγγλο και τού λέει με ειρωνικό μειδίημα:

— Δεν παίρνετε τόν κόπο να μου συστήσετε και σείς στον κύριο, πού σās σάστησε σε μένα; !
'Ο 'Αγγλος έμεινε κόκκαλο.

***

Κάποτε ο Σολωμός παραγγείλε στον Πολυλά να τού στείλη από τη Νεάπολι μερικά Ξενωγάρια γάντια λευκά. 'Ο ποιητής εύξε πάθος με τάποια γάντια. Τά άλλαξε πολν συχνά και δυό φορές τήν ήμέρα. Τά δωρα του στην αγαπημένη του άνεψή 'Αγγελική ήσαν πάντοτε γάντια. 'Ο Πολυλάς όμως φαίνεται πως παραμείλησε να τού στείλη τά γάντια κι' ο Σολωμός έγινε έξω φρενών. Δεν ήθελε ν' άκούση τίποτε. Μάταια ο Πολυλάς τού έστειλε γράμματα ίκετευτικά και τόν όνόμαζε σπύηρα του κι' εδεργέτη. 'Ο Σολωμός ήταν άνένδοτος. 'Επεινήθησαν ο γέρο Μαζοροάς, ο Μάνεσης κι' άλλοι, άλλα τίποτε. 'Επί τέλους, μία μέρα, ενώ περιδιάβαζε μ' άλλους σε κάποιον κήπο, είδε μια προτομή τού Σωκράτη, πολν άσχημη και κομική. 'Ο Σολωμός δεν βάσταξε.

— Μοιάζει τού Πολυλά, φώναξε κι' έσκασε στα γέλια.

'Αλλά όπως είπαμε, ο θυμός τού ποιητή δεν βαστούσε πολν. Συγχωρούσε. Και με τόν Πολυλά τó ίδιο συνέβη. Τόν συγχώρεσε. Κι' όταν ψυχρορούσε, κι' ο Πολυλάς παράρστικε στην έπιθανάτι κλίη του, ο ποιητής τόν όνόμαζε «παϊδι τ' ου»!

Φ. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ